

– можна говорити лише про деякі особливості граматики української мови у текстах галузі інформаційних технологій;

– можна побачити граматичні проблеми перекладу у порівняльному розгляді граматичного ладу англійської і української мов в аспекті значення та змісту вислову, що виражається у лексиці, морфологічних формах і синтаксичних структурах [1, с. 67].

В англійській і українській мовах зустрічаються подібні і несхожі граматичні структури, але подібність може бути лише випадковою й частковою, а відмінність – цілком природною, оскільки кожна з мов має свою неабияку історію, систему та свої закони функціонування.

Список використаних джерел:

1. Мірам Г. Е. та ін. Основи перекладу: Курс лекцій; Навчальний посібник. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2002. – 240 с.

2. Нелюбин Л. Л. Толковый переводческий словарь / Л. Л. Нелюбин. – 3-е изд. перераб. – М.: Флинта: Наука, 2003. – 320 с.

Мосієвич Л.В.

кандидат філологічних наук,

доцент,

Запорізький національний університет

ПЕРЕКЛАД УКРАЇНОМОВНИХ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИХ ТЕРМІНІВ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Як відзначають лінгвісти [3; 4], перекладаючи політичні терміни, можна виділити такі три основні групи: 1) політичні терміни (coalition forces, outlaw regime, органи місцевого самоврядування, виборчі перегони, парламентська коаліція); 2) політичні реалії (the White House, State of the Union, Clear Skies legislation, Верховна Рада, «Регіони»); 3) політичні символи (Nation’s Founders, The Cold War, Голодомор).

В україномовному політичному дискурсі, зокрема, який освітлює україно-російський конфлікт [1; 2], переважають політичні терміни. Розглянемо їх варіанти перекладу англійською мовою.

Дослівно перекладено наступний політичний термін: ...*Учасники зустрічі домовилися посилити спільний тиск на РФ з метою звільнення українських моряків та всіх **політичних в'язнів** / The parties agreed to intensify the joint pressure on the Russian Federation to release Ukrainian sailors and all **political prisoners***. Також зазначимо, що україномовна аббревіатура РФ, яка добре відома українському читачеві, перекладено англійською мовою повною формою.

Словниковий еквівалент в мові перекладу має термін «депутатські мандати», але, в англійському варіанті він використовується в однині: ...*Ця книжка перша, де свідчать кримчани, які, не маючи владних повноважень чи **депутатських мандатів**, виступили проти озброєних російських військових мирними протестами / This book is the first one contains testimonies of Crimean people, which contested against Russian militaries by peaceful protests without any authority and **deputy mandate***.

Через прийом додавання відтворено в мові перекладу термін «репресовані». До нього додаються два елементи при перекладі – ліве визначення «political» та ядерне слово «victims»: ...*Тому дізнатися правду про злочини того кривавого режиму змогли лише нащадки **репресованих** через роки після **розвалу Радянського Союзу** / Therefore, descendants of **political repression victims** had gotten a chance to find out the truth after years of the Soviet Union's collapse*.

За допомогою прийому опущення відтворено інший політичний термін: ...*Після того, як російська влада оголосила Євромайдан «**державним переворотом** та збройним захопленням влади», переслідувати в Криму також почали координаторів та учасників його кримських акцій / After Russia had declared that the Euromaidan was a «**military coup**», coordinators and participants of its Crimean actions became the objects of prosecution on the peninsula*.

Цікавим прикладом слугує вплив екстралінгвістичних факторів на утворення політичних термінів. Так, термін «кримська весна» з'явився лише в 2014 р. на позначення приєднання Криму до Росії.

В англomовному перекладі термін перекладено дослівно: ...*Від кримського Євромайдану до «кримської весни» / From Crimean Euromaidan to «Crimean spring».*

Наступні терміни перекладено різними засобами в одному реченні. Україномовний напівскорочений термін «спецслужби» перекладено дослівно, розмовний політичний термін «силовики» перекладено аналогом: ...*Які методи використовують російські спецслужби та силовики задля приборкання будь-яких проявів незгоди на півострові? / What methods did Russian special services and security forces use to restrain any signs of dissent on the peninsula?*

Політичним терміном, що утворився в результаті метафорічного перенесення, є «сіра зона», що позначає «території, де не діють закони цивілізованого світу, а вся влада сконцентрована в руках людей зі зброєю та майже необмеженими можливостями». Цей термін слугував назвою для книги, аналіз перекладу якої ми робили – «Люди «сірої зони». Англійською мовою термін відтворюється дослівно – «grey zone».

Політичні події, що супроводжують україно-російський конфлікт, тісно пов'язані з військовими діями, саме тому це протистояння Росія-Україна вербалізується також військовими термінами.

Наприклад, термін «морська піхота» перекладено словниковим еквівалентом, але, незрозуміло чому, звання «підполковник» опущено в мові перекладу: ...*З автомобіля вийшов невідомий чоловік у камуфляжі. На рукаві в нього був шеврон російської морської піхоти та погони підполковника. / Then an unknown man in camouflage stepped out of the vehicle. He had a chevron of the Russian Marine Corps on the sleeve.*

Прийом транскодування застосовується рідко при перекладі військових термінів: ...*Також до Макіївки на озброєння так званого 11-го окремого мотострілецького полку повернулося шість самохідно-артилерійських установок «Гвоздика»/ «Also six Gvozdika self-propelled howitzers were moved to Makiivka for the proxy 11th Motorized Regiment.*

Грамаічна трансформація, а саме, зміна частини мови, репрезентує ще один приклад: ...*23 липня бойовики здійснили спробу штурму українських позицій у Попаснянському районі» / «On July 23,*

Russia-backed militants attempted to assault Ukrainian positions in Popasna area. Як бачимо, іменник «штурм» перекладено дієсловом «to assault».

Цікавим прикладом є переклад україномовного терміна «піхота», що має словниковий англомовний відповідник «infantry», але словосполучення «протипіхотна міна» вже не має компоненту «infantry» та перекладається як «anti-personnel mine»:

«...Зокрема, на полі бою були знайдені елементи екіпірування бойовиків російського виробництва, автомати та набої до них, гранати, протипіхотна міна, які були завезені до окупованих східних територій України з російських військових складів / Other signs of Russian involvement in the war in eastern Ukraine were pieces of Russian-produced military gear, rifles, ammunition, grenades and anti-personnel mine brought to Ukraine from Russian military warehouses.

Термін «хунта» означає «союз декількох військових або політичних діячів, об'єднаних ідеєю захоплення влади», в мові перекладу він транскрибується: *...Вже після російської анексії Криму вони почали нити в соцмережах, що в кримській «владі» всі агенти «хунти», які заважають «руссіям людям» втілювати свою мрію – померти в Росії / After the Russian annexation of Crimea they started to share on social media information that all members of Crimean «authority» were the agents of «hunta» and impeded «Russian people» to implement their dream – to die in Russia.*

Таким чином, серед термінів при відображенні україно-російського конфлікту переважають військові терміни. При перекладі англійською мовою вони, як і політичні, відтворюються дослівно, через словниковий еквівалент, та, інколи, через перекладацькі трансформації.

Список використаних джерел:

1. People of «the grey zone». Witnesses of Russian annexation of Crimean 2014 / ed. and preface Andriievska A., Khalimon O.; Translator O. Tymchyshyn. Ichnia : РС «Format», 2018. 274 p.
2. Люди «сірої зони». Свідки російської анексії Криму 2014 року / упоряд. та вступ Андрієвська А., Халімон О. Київ : К.І.С., 2018. 264 с.
3. Кондратенко Н. В. Неологізми в сучасному українському політичному дискурсі: семантико-словотвірний аспект. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. Кам'янець-Подільський, 2014. Вип. 37. С. 151–156.

4. Павлуцька В. О. Політичний дискурс: особливості та функції. *Вісник Житомирського державного університету. Філологічні науки*. Житомир, 2008. Вип. 39. С. 218–221.

Федченко А.Л.

студент,

Науковий керівник: Ковальчук Ю.А.

кандидат філологічних наук, доцент,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ЛАПКИ В ЗАГОЛОВКАХ ПІВДЕННОКОРЕЙСЬКИХ ЗМІ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

Пунктуація відіграє чи не найважливішу роль у передачі змісту будь-якого заголовку. Вона допомагає передати адресату зміст медіа-назви так, як його сприймає адресант. К. Шульжук підкреслює необхідність розділових знаків у членуванні письмового мовлення, оскільки лише морфологічними засобами неможливо передати усі інтонаційні відтінки [4, с. 377]. Тобто пунктуація відповідає за інтонацію, яка у свою чергу, відтворює ідею, закладену автором та наділяє заголовки експресивністю й виразністю.

Пунктуація – це загальноприйнята нормативна система використання розділових знаків, яка опирається на єдність трьох принципів: структурного, семантичного та інтонаційного, які реалізуються через відповідно виділення певних членів речення чи вставних конструкцій, встановлення смислових відношень між членами речення та наданню заголовку певної експресивності [2, с. 356]. Автор і читач мають однаково сприймати написане, навіть якщо воно відтворене різними мовами, і пунктуація тут відіграє роль помічника-координатора. Однак використання пунктуації у медіа-назвах корейською мовою не унормоване, і її вживання носить факультативний характер [8, с. 1].

Питанню пунктуації української мови присвятили свої праці такі учені як Л. Булаховський, І. Савченко, К. Шульжук [1; 3; 4]. А от